

Popis činností pro zadávací řízení „Péče o nelesní plochy v NP Podyjí“

1. SEČENÍ TRAVNÍ HMOTY

a) Přípravné práce: zahrnují prohlídku plochy a vyklizení popadaných větví, kamenů a obdobných překážek (uklidí se min. 5 m od hranice sečené plochy, např. do sousedního lesního porostu). Úklid padlých stromů zajistí zadavatel.

b) Příprava pracovního nářadí: U každé plochy je určena technologie, jakým prostředkem bude posečena.

(a) **křovinořez** s trojzubcem (pouze výjimečně na silně kamenitých lokalitách je přípustné použití žací struny – např. Hradištské terasy),

(b) ručně vedená lištová (=prstová) **sekačka**

(c) **traktor:** není-li výslovně u lokality uvedeno použití lištové sekačky, lze použít bubnovou sekačku.

Záměny prostředků jsou přípustné u ploch sečených traktorem, kde lze namísto traktoru použít lehkou mechanizaci (nejlépe ručně vedenou sekačku – lištovou i bubnovou).

c) Vlastní sečení vegetace: Sečou se trávy, byliny i náletové dřeviny nebo jejich výmladky do tloušťky cca 1,5 cm a výšky cca 1 m. Výška strniště po posečení je 5-10 cm.

- **celoplošné** – spočívá v kompletním posečení vegetace po celé ploše vyznačené hranicemi dle zákresu a terénní pochůzky.

- **mozaikovitě** – ponechá se stanovený počet plošek (prvků) určené velikosti (např. 2 prvky velikosti 5x5 m), na kterých zůstane vegetace neposečena a nezasažena dalšími činnostmi (např. odklizením hmoty, pojezdem apod.). Prvky se ponechávají na místech s kvetoucími bylinami a bez agresivních druhů trav – ovsík a třtina. Každý rok se polohy nesečených prvků mění.

- **s ponecháváním pásů** – uvnitř plochy zůstává stanovený počet pásů určené velikosti (např. 5x100 m), na kterých zůstane vegetace neposečena a nezasažena dalšími činnostmi (přejezdy apod.). Každý rok se polohy nesečených pásů mění. Pásky se neponechávají v okrajích sečené plochy. Vyznačení nesečených pásů, např. kůly nebo zákresem zajistí zadavatel.

d) Ruční dosečení ploch: V případě, že se uvnitř hranic vyznačené plochy, včetně jejího obvodu, nacházejí místa nedostupná pro traktor, např. meze, vlhká místa, okraj lesa, nerovné části, obvod oplocení apod., budou tato dosečena ručně, např. křovinořezem (netýká se řádků dřevin v prvcích ÚSES).

Pokud se v sečené ploše vyskytují **výsadby dřevin**, ruční dosečení zahrnuje i odstranění trávy v bezprostřední blízkosti vysazených dřevin, tj. kolem individuální ochrany (netýká se prvků ÚSES).

e) Zpracování posečené hmoty:

- sušení sena (včetně obracení dle potřeby) – týká se pouze určených lokalit
- shrabání do řádků

Při těchto pracích je nezbytné nezasahovat, např. pojezdem, do ponechaných pásů, příp. nesečených prvků mozaikovitě seče.

f) Odklizení posečené hmoty: Dodavatel zajistí i odklizení (likvidaci) hmoty:

- mechanizované nebo ruční naložení na transportní prostředek,
- ruční doklizení (pokud je mechanizované vyklízení nedostatečné, např. kvůli nerovnému terénu apod.).

V konkrétně specifikovaných případech může být posečená hmota **ponechána na místě** k zetlení (bez úklidu). Na řadě lokalit se posečená hmota **uklidí pouze na určené místo** (bude určeno operativně na místě zadavatelem). **Hmotu je dodavatel povinen odklidit nejpozději do 10 pracovních dní od posečení! Nelze-li odklizení v této lhůtě zajistit, je nutné sepsat o odkladu protokol.**

g) Odvoz hmoty: Hmota se odváží z lokality buď v podobě balíků sena, nebo dle pokynů zadavatele na kompostišť (Havraníky, Mašovice, Lesná, Vranov).

2) MULČOVÁNÍ, FRÉZOVÁNÍ A PŘÍPRAVA PŮDY:

Mulčování spočívá v rozmělnění posečené trávy mulčovačem a jejím ponechání na udržované ploše. Mulčování se týká v případě prvků ÚSES pouze meziřadí (tzn. vlastní řádek s dřevinami a travou do vzdálenosti asi 30-50 cm zůstane nezasazen).

Frézování zahrnuje odstranění nadzemního porostu buřeně frézou, včetně případných dřevin (cca do výšky 2 m), příp. ošetření ploch s pařezy po výřezu dřevin a může zahrnovat i narušení svrchní vrstvy půdy s cílem srovnání povrchu nebo vytvoření disturbance.

Příprava půdy zahrnuje orbu a následné srovnání plochy, či jinou formu kultivace půdy dle konkrétního zadání na lokalitě.

3) OSTATNÍ MANAGEMENTOVÉ PRÁCE

a) Likvidace invazních bylin:

Netýkavka žláznatá - ruční vytrhávání: Kvetoucí rostliny je nutné vytrhnout i s kořenovým systémem. Vytrhané rostliny se poté soustředí do svazků/hromad do sousedních porostů, kde se ponechají vyschnout. Místo k uložení musí být v silném zástínu a mimo dosah případné záplavy. Vhodné je vybrat vyvýšené místo, jako např. balvan nebo padlý kmen, rozsocha větví na kmeni stromu apod., aby nehrozilo znovuzakoření.

Při likvidaci již plodících rostlin je nezbytné nejprve opatrně otrhat plodné části květenství do nastaveného igelitového pytle, kbelíku nebo jiné vhodné nádoby. Zbylé rostliny bez plodů lze poté uložit výše uvedeným způsobem do sousedních porostů.

Křídlatky - chemická likvidace:

- **Postřik na list:** aplikovat v pozdním létě, postřikem zasáhnout max. listovou plochu, současně se snažou o minimální ovlivnění okolí ošetřovaných rostlin.

- **Nátěr listů a lodyh:** Nátěr aplikovat u rostlin drobného vzrůstu (např. při dodatečném zásahu po úvodním postřiku) nebo u rostlin nacházejících se v blízkosti vodního toku. Aplikace opět v pozdním létě.

- **Injektáž:** aplikace určené dávky herbicidu pomocí injekční stříkačky přímo do lodyhy rostliny.

b) Likvidace drobných skládek: práce zahrnuje úklid lokálních skládek (např. betonové sloupky, staré pletivo, komunální odpad apod.) na místo určené zadavatelem, příp. naložení na transportní prostředek. Vlastní transport na skládku a likvidaci zajistí zadavatel.

c) **Ostatní výše nezařaditelné práce:** Může jít o různorodé činnosti, např. kombinovanou práci vyžadující křovinořez a motorovou pilu, nasazení ruční techniky (motyka, krumpáč, lopata) apod. dle momentální potřeby na ošetřovaných lokalitách.

Ostatní poznámky

Souběh prací a pořadí sečí: Pokud dodavatel vysoutěží sečení většího počtu lokalit (např. na více úsecích), ke zvládnutí seče a odklizení hmoty v požadovaném termínu je nezbytné souběžné sečení za účasti dostatečného počtu subdodavatelů. Zadavatel může určit pořadí sečení jednotlivých ploch podle priorit.

Biotopy mokřadních luk: pro některé lokality je výslovně uvedeno, že se na nich nemůže pohybovat těžká technika (traktor) při seči, ani při zpracování, odklizení a odvozu hmoty! V takovém případě se bude hmota vyklízet dle pokynů zadavatele dle konkrétních podmínek, např. stahováním hmoty pomocí plachet nebo lehkou mechanizací.

Zanedbané lokality se stařinou: V některých případech se sečou plochy, které nebyly jednu nebo i více sezón sečeny. V takovém případě je nutné počítat s vyšší pracností sečení i následného zpracování hmoty. Pokud posečení na žádoucí výšku strniště brání ležící stařina, je nutné stařinu vyhrabat a sečení poté opakovat, aby se odstranilo maximum staré hmoty. Tento postup připadá v úvahu např. u lokalit s porosty orobince, rákosu, chrastice a dalších robustních rostlin (204Cv7, 207Bv2, 207Bv3, 214Ev1 aj.).

Počet sečí: U každé lokality je uveden počet sečí v průběhu vegetační sezóny. Zpravidla je plánována jedna seč, u živnějších stanovišť seče dvě, výjimečně bude prováděno trojí sečení. První seč je prováděna ve stádiu optimální zralosti vegetace (zpravidla od poloviny května do poloviny června), druhá je prováděna koncem léta/na podzim (září/říjen). V případě potřeby může zadavatel počet sečí upravit dle aktuálních podmínek – např. druhá seč odpadá, pokud otava dostatečně nenaroste. Termín sečí je stanoven orientačně a může být upraven dle aktuálního průběhu počasí, stavu vegetace a dalších okolností.

Charakteristiky „Bloků“ sečených lokalit

Blok	Charakteristika	Nestandardní jevy/speciální požadavky
Hráze	Hráze rybníků, travnaté, místy s výmladky	svažitost pozemků, někdy přítomnost kamenů
Louky	Základní typ sečených lokalit. Louky běžných vlastností s mírnou nebo střední náročností sečení a odvozu hmoty.	-
Mokřady	Lokality mokřadního charakteru, jako vlhké až silně podmáčené louky, drobné vodní nádrže, tůně a jejich okolí.	Přítomnost vody (podmáčený charakter) na celé lokalitě nebo její významné části, nutnost použít šetrnou techniku (ručně vedená sekačka, křovinořez), zákaz pojezdu traktoru
Ostatní	lokality nezařaditelné svým charakterem do ostatních kategorií (meze/příkopy podél cest, drobné loučky v lese, okraje lesa, orná půda ležící ladem, čerstvé zatravnění, kamenité terasy,	přítomnost překážek (pařízky, kameny, větve, stromy apod.), stařina, zamokření, nerovný terén, výmladky dřevin, výsadby dřevin, nekvalitní hmota

	plochy po akátu, rákosiny)	
Paseky	paseky po vytěženém lesním porostu	přítomnost pařezů, výmladků, větví a ležících kmenů, svažítost
Potoky	drobné vodní toky	zamokření, kameny, výmladky
Sady	Porosty ovocných dřevin	Nutnost brát zvýšený zřetel na pěstované dřeviny, přítomnost pařezů a výmladků
Stepi	Suché lokality stepního charakteru	Přítomnost keřů a výmladků, někdy skalky a kameny, svažítost pozemků
Turistika	Místa související s turistickou infrastrukturou (plácky u přístřešků, parkoviště, vyhlídky, posezení s lavičkami apod.).	Zvýšený pohyb turistů, zvýšený požadavek na estetiku (kvalitní vysečení a úklid hmoty) a rychlost provedení, někdy přítomnost překážek (kameny, pařezy)
Údolní louky	Louky na dně údolí Dyje, zpravidla na jedné nebo dvou terasách.	odlehlost lokalit, sousedí s lesními porosty (možná přítomnost padlých větví či stromů), horší podmínky k sušení sena, ztížený odvoz hmoty (špatné cesty).
ÚSES	Prvky územních systémů ekologické stability – výsadby dřevin na zatravněné ploše na bývalé orné půdě – buď řádky, nebo rozptýlené solitéry.	přítomnost výsadeb dřevin